

Marktconsultatiedocument

Bestuurlijke trainingen crisisbeheersing

Gezamenlijke marktconsultatie van veiligheidsregio's Brabant Noord, Midden West Brabant en Brabant Zuidoost

Versie 16 mei 2024

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
2.	Doel van de marktconsultatie.....	3
3.	Vorm van de marktconsultatie.....	3
4.	Achtergrond	4
5.	Procedure	4
6.	Overwegingen over mogelijke aanbesteding	4
7.	Planning en marktconsultatie	4
	Bijlage 1 Toelichting opleidingen, trainingen en oefeningen	5
	Bijlage 2: Vragenlijst marktconsultatie.....	afzonderlijk document

1. Inleiding

Voor u ligt het marktconsultatiedocument Bestuurlijke trainingen crisisbeheersing. Deze open marktconsultatie vindt plaats namens veiligheidsregio's Brabant Noord, Midden-West en Brabant Zuidoost. In de provincie Noord Brabant liggen 56 gemeenten die deel uit maken van een van de drie veiligheidsregio's in Brabant: Brabant Zuidoost, Midden- en West-Brabant en Brabant Noord. Deze drie veiligheidsregio's werken samen bij het organiseren van opleidingen, trainingen en oefeningen voor burgemeesters en leden van het gemeentelijk beleidsteam (GBT) en regionaal beleidsteam (RBT), zoals bedoeld in besluit veiligheidsregio's artikel 2.1.5 en wet Veiligheidsregio artikel 39.

Op dit moment worden de trainingen verzorgd door vier verschillende bureaus. De huidige overeenkomsten met deze bureaus lopen eind 2024 af. Voor de periode 2025 – 2028 zijn deze Veiligheidsregio op zoek naar trainers om deze opleidingen, trainingen en oefeningen te verzorgen op een locatie van opdrachtgever.

Op dit moment worden er circa 14 verschillende soorten opleidingen en trainingen aangeboden. Onderwerpen zijn onder andere: basisbegrip van crisisbeheersing, bestuurlijke netwerkkaarten, strategisch analyseren, beeld – oordeel – besluit, strategisch adviseren, teamvaardigheden, crisiscommunicatie (zie bijlage – “bestuurlijke menukaart”).

Per jaar gaat het om circa 35 activiteiten van één dagdeel. Daarnaast wordt er per gemeente elke één of twee jaar een oefening aangeboden, samen circa 40 oefeningen van één dagdeel. De totale uitgaven aan alle activiteiten van de samenwerkende veiligheidsregio's bedraagt op dit moment circa €150.000,- per jaar.

2. Doel van de marktconsultatie

De marktconsultatie is bedoeld als informatie-uitwisseling met belanghebbende partijen voor mogelijke toekomstige aanbesteding. Dit is dus geen aanbesteding van een overheidsopdracht.

Door middel van deze marktconsultatie wensen we inzicht te krijgen in de mogelijkheden en onmogelijkheden van de markt ter voorbereiding op een (mogelijke) toekomstige aanbesteding.

3. Vorm van de marktconsultatie

Het betreft een open marktconsultatie. Alle geïnteresseerde partijen worden uitgenodigd een reactie te geven. We vragen van de geïnteresseerde partijen om in ieder geval een ingevulde vragenlijst toe te sturen. Aansluitend zal (een aantal) partijen uitgenodigd worden voor een mondelinge toelichting.

De beantwoording van de vragenlijst (zie bijlage) en alle overige informatie kan deelnemer uploaden via de berichtenmodule. Deelnemer wordt gevraagd bij de beantwoording de volgorde van de vragenlijst aan te houden én de antwoorden op de vragenlijst in te vullen. Dit verzoek doen wij expliciet om in de analysefase de reacties zo efficiënt mogelijk te kunnen verwerken.

Naar aanleiding van de ontvangen reacties uit de marktconsultatie zal VRBZO een selectie maken uit alle aanmeldingen en die partijen uitnodigen voor een verdiepingsgesprek en/of presentatie. De geselecteerde partijen ontvangen in dat geval een uitnodiging voor het voeren van het verdiepingsgesprek.

Aangezien de marktconsultatie een compact traject is met een relatief korte doorlooptijd, vraagt dit van de marktpartijen een beperkte inspanning. De door partijen voor deze marktconsultatie gemaakte kosten komen dan ook niet in aanmerking voor een vergoeding.

Deze gesprekken zullen plaatsvinden op 3, 12 en 13 juni 2024 op een locatie één van de Veiligheidsregio's. Reserveer deze data in uw agenda.

4. Achtergrond

Zoals vermeld in de inleiding worden op dit moment circa 14 verschillende soorten opleidingen en trainingen aangeboden. Onderwerpen zijn onder andere: basisbegrip van crisisbeheersing, bestuurlijke netwerkkaarten, strategisch analyseren, beeld – oordeel – besluit, strategisch adviseren, teamvaardigheden, crisiscommunicatie (zie bijlage – “bestuurlijke menukaart”). In bijlage 1 tref je een uitgebreidere beschrijving van de verschillende soorten trainingen die op dit moment binnen de lopende aanbestedingen worden afgenomen. Dit is een weergave van de huidige situatie en de leerpaden worden nog ontwikkeld.

5. Procedure

De marktconsultatie maakt geen onderdeel uit van een aanbestedingsprocedure en is voor zowel de aanbestedende dienst als de marktpartijen geheel vrijblijvend. De resultaten voortvloeiend uit de consultatie worden mogelijk verwerkt in een aanbestedingsdocument van een mogelijke toekomstige aanbesteding.

Er kunnen geen rechten worden ontleend aan de informatie die door de marktpartijen dan wel de aanbestedende dienst is verstrekt in de marktconsultatie. Daarnaast is het van belang te weten dat informatie uit deze marktconsultatie kan afwijken van informatie die later in het kader van een aanbesteding wordt verstrekt.

Contactpersoon gedurende deze marktconsultatie is Stan van Hees, inkoopadviseur bij Veiligheidsregio Brabant Zuidoost. Bereikbaar via inkoop@vrbzo.nl.

6. Overwegingen over mogelijke aanbesteding

In deze paragraaf wordt beschreven op welke wijze aanbestedende diensten overwegen de bestuurlijke trainingen aan te besteden en welke contractafspraken worden overwogen. In de vragenlijst in bijlage 2 worden hier vragen over gesteld in het kader van deze marktconsultatie.

Aanbestedende dienst overweegt om marktpartijen tijdens de aanbesteding de gelegenheid te geven om op meerdere trainingen (zoals beschreven in bijlage 1) in te schrijven en een prijs af te geven. De inschrijver krijgt vervolgens een raamovereenkomst voor de trainingen waarvoor is ingeschreven. Hierdoor worden waarschijnlijk per training of opleiding één of meerdere dienstverleners gecontracteerd.

Vervolgens wordt jaarlijks een kalender van trainingen en opleidingen opgesteld die wordt voorgelegd aan de diverse leveranciers. Leveranciers kunnen inschrijven op de trainingen of opleidingen waarvoor zij eerder een offerte hebben uitgebracht en waarvoor zij dat jaar beschikbaar zijn. Mochten meerdere leveranciers een bepaalde activiteit op dezelfde datum kunnen aanbieden zal de aanbestedende dienst een keuze maken op basis van een minicompetitie. Hierbij kan bijvoorbeeld actualiteit van het trainingsaanbod meewegen.

Door bovenstaande beoogde werkwijze is het aantal deelopdrachten per leverancier op voorhand niet goed te ramen.

7. Planning en marktconsultatie

De planning zoals die in Tenderned is opgenomen, is leidend en op ieder moment de actuele planning. Eventuele vragen over de marktconsultatie kunt u stellen uiterlijk 21 mei 2024 voor 12:00 uur. Indien antwoorden vragenlijst uiterlijk 30 mei 2024 voor 16:00 uur. Eventuele verduidelijkingsgesprekken op 3, 12 en 13 juni 2024.

Bijlage 1 Toelichting opleidingen, trainingen en oefeningen

1. Basisopleiding: bestuurlijke omgeving crisisbeheersing (Fysiek)

Bestuurlijke omgeving crisisbeheersing wordt verzorgd door ### met als doel nieuwe bestuurders kennis te laten maken met de crisis- en rampenbestrijding en de beeld-, oordeel- en besluitvormingsprocedure (BOB). Het is een eerste verkenning van het crisisbeheersingsdomein.

Tijdens de ochtend krijgen deelnemers inzicht in de regionale crisisorganisatie en hoe deze zich verhoudt tot de nationale crisisorganisatie. Daarnaast wordt ingegaan op welke ketens (de algemene en functionele keten) bevoegd en verantwoordelijk kunnen zijn voor het bestrijden van de oorzaak en/of gevolgen van een gebeurtenis en wordt er stilgestaan bij toepassing van noodbevoegdheden. Daarnaast gaan we in op de werkwijze van het besluitvormingsproces (BOB) en de werking van het GBT/RBT en de relatie met het ROT (wie doet wat en informeert wie?). Ook wordt de flexibiliteit van GRIP verkend en wordt ingegaan op een operationeel en bestuurlijk dilemma. We sluiten de sessie af met het geven van inzicht in wat er tijdens de na- en herstelfase op een bestuurder afkomt.

Het is bij inschrijven voor deze training noodzakelijk dat de deelnemers kennis hebben genomen van het (nieuwe) Regionaal Crisisplan van de Veiligheidsregio en de GRIP-regeling. De ARB/AOV van de betreffende gemeente kan daarin voorzien. Eventueel kan de Veiligheidsregio daarin ook wat betekenen.

Maximaal aantal deelnemers: 12 (fysieke bijeenkomst)

2. Opleiding crisiscommunicatie (online)

De opleiding crisiscommunicatie (1 dagdeel) wordt verzorgd door ### met als doel dat de deelnemers het inzicht verkrijgen dat de basis van crisiscommunicatie ligt bij de informatiebehoefte van de buitenwereld. Door deze behoefte te kennen leert men crisiscommunicatie op een juiste manier inzetten waarbij het een gegeven is dat perceptie vaak de crisis bepaalt. Deelnemers leren hoe de crisiscommunicatie in de verschillende regio's is georganiseerd en dat het proces is ingericht op de cyclus van analyse-advies-aanpak. Deelnemers leren betekenis te geven aan een crisissituatie middels een statement.

Maximaal aantal deelnemers: 9 (online sessie)

3. Training rollen burgemeester (fysiek)

De training omgaan met de verschillende rollen van de burgemeester (1 dagdeel) wordt verzorgd door ### met als doel de verschillende rollen van de burgemeester - beslisser, boegbeeld, burgervader/moeder en bestuurder – te leren herkennen, te onderscheiden, er mee om te gaan en invulling aan te geven. Inzicht in de rollen helpt ook bij het strategisch analyseren van een incident.

Maximaal aantal deelnemers: 9 (fysieke bijeenkomst)

4. Training strategisch analyseren (fysiek)

De training strategisch analyseren (1 dagdeel) wordt verzorgd door ### met als doel het hanteren van het BOB-proces in de praktijk en hieraan sturing kunnen geven. Daarnaast staat het bekwaam worden in scenario-denken centraal: hoe kan een crisis zich ontwikkelen en welke organisatie en belangrijke beslisthema's horen daarbij?

Maximaal aantal deelnemers: 10 (fysieke bijeenkomst)

5. Training bestuurlijke netwerkkaarten (fysiek)

In deze training (1 dagdeel) wordt verzorgd door ### wordt ingegaan op de term bevoegd gezag, de (bestuurlijke) bevoegdheden in de algemene en functionele keten ten tijde van rampen en crises, en de relativiteit van het opperbevel. De burgemeester of voorzitter veiligheidsregio is opperbevelhebber in het kader van openbare orde en openbare veiligheid. Mocht een crisis (ook) andere gevolgen hebben, bijvoorbeeld in een functionele keten als de gezondheidszorg of het milieu, gelden ook andere communicatie- en besluitvormingslijnen. Dit samenspel vraagt van de burgemeester bewustwording omtrent eigen rollen en verantwoordelijkheden en die van anderen, zodat optimaal samengewerkt kan

worden t.a.v. een crisis en de gevolgen hiervan. Deelnemers krijgen inzicht in hoe de netwerkkaarten in elkaar zitten, maar vooral wat de toegevoegde waarde van de kaarten is in bestuurlijke samenwerking en inhoudelijke analyse.

Maximaal aantal deelnemers: 9 (fysieke bijeenkomst)

6. Training crisiscommunicatie / mediatraining (fysiek)

De training crisiscommunicatie (1 dagdeel) is een vervolg op de opleiding crisiscommunicatie en wordt net zoals de opleiding verzorgd door ####. In deze media training leren deelnemers welke verschillende interviewtechnieken er zijn en leren deze verschillende interviewtechnieken toe te passen. Deelnemers gaan intensief voor de camera oefenen om tijdens media- en publiekscontacten effectief en met zelfvertrouwen betekenis te kunnen geven aan een incident- of crisissituatie.

Maximaal aantal deelnemers: 5 (fysieke bijeenkomst)

7. Training strategisch adviseren (fysiek)

De training strategisch adviseren (1 dagdeel) kent een opleidingsdeel en een trainingsdeel en wordt verzorgd door #### met als doel het hoogwaardig kunnen adviseren op strategisch niveau. De deelnemer leert bestuurlijke beslispunten en dilemma's in een crisissituatie te herkennen en leert daarnaast de inhoud te vertalen naar een strategisch advies. Tijdens de training wordt aandacht gegeven aan rol integriteit voor de strategisch adviseurs, 'effectieve relatiekwaliteit' met de bestuurders en het thema 'ontkleurd' (mondeling) adviseren.

Het is bij inschrijven voor deze training nodig eerst de training 'strategisch analyseren' gevolgd te hebben. In deze training wordt op onderdelen uit de training 'strategisch analyseren' voortgeborduurd.

Maximaal aantal deelnemers: 10 (fysieke bijeenkomst)

8. Dilemmatraining (fysiek)

De dilemmatraining (1 dagdeel) wordt verzorgd door #### met als doel het vroegtijdig herkennen van (bestuurlijke) dilemma's en na afloop is men in staat om (bestuurlijke) dilemma's systematisch uit te lopen en te wegen. Tijdens de training komt diverse praktijkgerichte casuïstiek aan de orde.

Het is bij inschrijven voor deze training nodig eerst de training 'strategisch analyseren' gevolgd te hebben. In deze training wordt op onderdelen uit de training 'strategisch analyseren' voortgeborduurd.

Maximaal aantal deelnemers: 10 (fysieke bijeenkomst)

9. Wijsheid in het domein van de crisisbeheersing (fysiek)

De training wijsheid in het domein van de crisisbeheersing (1 dagdeel) wordt verzorgd door ####, namens ####. De afgelopen jaren nemen het aantal, de intensiteit en duur van Crisis toe. Het lijkt wel of alles een crisis is en dat klopt ook wel omdat in de maatschappij allerlei systemen vastlopen. Tijdens deze masterclass zullen de deelnemers door blik van een crisisanthropoloog naar alle ontwikkelingen kijken. Hierbij wordt een link gelegd met de crisiskunde die wij hanteren, met de rollen van de bestuurders en zijn/haar adviseurs. De bijeenkomst kenmerkt zich door "benen op tafel" sessie waarbij enerzijds een dieper inzicht en begrip ontstaat over het hoe en waarom van crisisbeheersing en anderzijds een inspiratie om als bestuurder en adviseur toe te groeien naar een nieuw verhaal wat nodig is bij de huidige tijd.

Maximaal aantal deelnemers: 8 (fysieke bijeenkomst)

10. GBT-oefening met kolommen (fysiek)

De GBT-oefening (1 dagdeel) wordt ontwikkeld, begeleid en geëvalueerd door ####. Het hoofddoel van de oefening is kennismaken met de werking van het gemeentelijk beleidsteam. Het betreft een oefening, gericht op het verkennen en beoefenen van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden met aandacht voor de samenwerking binnen het team, het toepassen van inhoudelijke kennis, scenario-denken en het toepassen van BOB. Er is keuze uit tien scenario's:

Scenario 'spoorweg incident' (nieuw vanaf 2024)

- ✓ Scenario 'demonstraties en ernstige verstoring openbare orde'
- ✓ Scenario 'extreem weer'
- ✓ Scenario 'chemische brand'
- ✓ Scenario 'extreem geweld school shooting'
- ✓ Scenario 'evenement met veel slachtoffers'
- ✓ Scenario 'brand zorginstelling'
- ✓ Scenario 'aanslag gemeentehuis'
- ✓ Scenario 'calamiteit sociaal domein'
- ✓ Scenario 'cyber' (alleen voor een gevorderd GBT)

11. Dilemma-oefening zonder kolommen (fysiek)

De Dilemma-oefening (1 dagdeel) wordt ontwikkeld, begeleid en geëvalueerd door ###. De meeste dagelijkse crises voor burgemeesters betreffen kleine vileine incidenten die "intern" of in de "driehoek" worden opgelost. De Dilemma oefening gaat juist over deze kleine crisis die zo vaak voorkomt, waar geen GRIP is. Het college (burgemeester, wethouders en gemeentesecretaris) gaan samen met communicatie medewerker en ambtenaar veiligheid/rampbestrijding 2-3 scenario's door. Hierbij kunnen zij routine op doen in alle kennis en kunde en deze toepassen. Het ontstane team werkt in de BOB-flow naar efficiënte strategisch/bestuurlijke analyse en weegt bestuurlijke dilemma's en besluiten. De oefening wordt flexibel aan gepast aan het niveau van het team en deelnemers. Er nemen in beginsel geen kolommen of OM deel aan de Dilemma-oefening.

In het aanbod voor de dilemma oefening is er naast de kleine vileine incidenten ook vanaf 2024 de keuze voor het scenario 'spoorweg incident' en GROS (grensoverschrijdende samenwerking).
Maximaal aantal deelnemers: 8 (fysieke bijeenkomst)

12. Team Resource Management (fysiek)

De opleiding Team Resource Management (TRM) in de bestuurlijke menukaart wordt verzorgd door ###. De TRM-skills zijn afkomstig uit de luchtvaart een geven de deelnemer inzicht in de invloed van 'non-technical skill' (houding en gedrag) op team-functioneren en besluitvorming. De deelnemer heeft na de opleiding inzicht in eigen kwaliteiten en valkuilen in relatie tot het team-functioneren. Je ervaart het nut en de noodzaak van TRM en de verschillende skills. Je krijgt de gelegenheid om daarmee te experimenteren in een veilige en vertrouwde leeromgeving.

Maximaal aantal deelnemers: 8 (fysieke bijeenkomst)

13. Interventietechnieken en groepsdynamiek (fysiek)

De opleiding Interventietechnieken en groepsdynamiek in de bestuurlijke menukaart wordt verzorgd door ###. Het geeft de deelnemer handvatten hoe om te gaan met de groepsdiversiteit en dynamica binnen een BT. Hiervoor krijgt de deelnemer een palet aan mogelijke interventietechnieken aangereikt en is hij/zij zich bewust wanneer welke techniek gewenst is. Deelnemers ontwikkelen hun vaardigheden in het voorkomen van 'groupthink' en versturende effecten vanuit de onderstroom.

Maximaal aantal deelnemers: 8 (fysieke bijeenkomst)

14. Technisch voorzitten van een GBT (fysiek)

De opleiding Technisch voorzitten van een GBT wordt verzorgd door ###. Als technisch voorzitter ontlast je de bestuurder (wethouder of burgemeester) in de processturing van het GBT. Hierdoor krijgt de bestuurder meer tijd om na te denken over zijn maatregelen en besluiten. Ontlasten betekent dat de bestuurder zich geen zorgen hoeft te maken over het proces en dat bestuurder het volledige vertrouwen kan hebben dat de processturing leidt tot het gewenste resultaat. Dit betekent dat de technisch voorzitter naast excellente voorzitters-capaciteiten ook het vertrouwen van de bestuurder moet krijgen. Hier zullen wij dan ook aandacht aan besteden. In het eerste deel zullen wij verdieping aanbrengen op de agenda (BOB) met ook specifieke aandacht voor het inrichten van de processtap oordeelsvorming. De ervaring uit de oefeningen van de afgelopen jaren leert dat de oordeelsvorming de meeste processturing vraagt en erg belangrijk is voor het resultaat van het team. In het tweede deel zullen wij ingaan

op interventietechnieken en effectief beïnvloeden. In het derde deel zullen wij ingaan op vertrouwen krijgen, gezag uitstralen en gevolgd worden.

Maximaal aantal deelnemers: 8 (fysieke bijeenkomst)